

Lp. Martin Herem
Kaitseminister
info@kaitseministeerium.ee

24.09.2026 nr 7.8-1/253

**Teabenõue ja selgitustaotlus seoses
2028. aasta kiirabivõrgu kavandatavate
muudatuste riigikaitseliku mõju hindamise
ja Kaitseministeeriumi kaasamisega**

SA Tartu Kiirabi pöördub Teie poole seoses 2028. aastaks kavandatud kiirabi reformiga. Kavandatavad muudatused puudutavad muu hulgas kiirabibrigaadide paiknemist, tööaega ja koosseisu, kaheliikmeliste brigaadide senisest laiemat kasutamist ning haiglaeelse arstliku kompetentsi korraldust.

SA Tartu Kiirabi on kiirabibrigaadi pidajana elutähtsa teenuse osutaja ning peab riigikaitseks valmistumisel tagama talle õigusaktidega pandud ülesannete täitmise ja koostama tervishoiuteenuste osutamise tegevusplaani kõrgendatud kaitsevalmiduse, sõjaseisukorra, mobilisatsiooni ja demobilisatsiooni ajaks. Seetõttu mõjutavad kiirabivõrgu struktuuri, brigaadide koosseisu ja personali puudutavad põhimõttelised muudatused otseselt ka SA Tartu Kiirabi kriisi- ja riigikaitse ülesannete täitmise võimet.

Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 58¹ kohaselt lähtub tervishoiukorraldus riigikaitse olukordades ohustenaariumidest. Sama paragrahvi järgi kavandab Terviseamet riigikaitseks valmistumisel tegevusi koostöös Kaitseministeeriumiga ning valmistab sõltuvalt julgeolekuolukorra muutumisest koos Kaitseministeeriumi ja Kaitseväega ette tervishoiuvaldkonda puudutavaid muudatusi tervishoiuteenuste toimepidevuse tagamiseks. Seaduse § 17 lõige 2 näeb eraldi ette ka kiirabi, haiglate, pääste- ja politseiasutuste, Kaitseväge ning Terviseameti kiirabialase koostöö korralduse.

SA Tartu Kiirabi pöördus 23.09.2026 eraldi Kaitseväge peaarsti poole, et saada Kaitseväge meditsiiniline ja operatiivne vaade. Käesoleva pöördumise eesmärk on saada Kaitseministeeriumilt tema enda valduses olev teave ning riigikaitsepoliitiline ja toimepidevuse hinnang. Me ei taotle juurdepääsu riigisaladusele ega operatiivsete ohustenaariumide detailidele; juurdepääsupiiranguga teabe puhul palume väljastada teave ulatuses, milles see on seaduse järgi võimalik, ning anda selgitus hinnangu olemasolu ja põhimõtteliste järelduste kohta.

Taust

Sotsiaalministeeriumi, Terviseameti ja Tervisekassa ühise kiirabivõrgu kavandamise protsessi käigus on seni tutvustatud lahendusi, mis sisaldavad muu hulgas:

- kaheliikmeliste kiirabibrigaadide senisest laiemat kasutamist;
- osa tänaste kolmeliikmeliste brigaadide koosseisu vähendamist;

- mõnes piirkonnas ööpäevaringse transpordivõimelise ressursi vähendamist või ümberpaigutamist;
- transpordivõimeliste arstibrigaadide rolli vähendamist/kaotamist või nende võimalikku asendamist arstlike toetusüksustega;
- kiirabibaaside, brigaadide tööaja ja regionaalse paiknemise ümberkujundamist.

SA Tartu Kiirabi hinnangul tuleb sellise ulatusega muudatuste puhul hinnata lisaks rahuaja keskmisele töökoormusele ja reageerimisajale ka süsteemi toimimist olukorras, kus samaaegselt suureneb kriitiliste patsientide arv, osa tavapärasest ressursist ei ole kättesaadav, haiglate või taristu töö on häiritud ning Kaitseväge ja tsiviilintervishoiu vajadus kasvab korraga. Riigikaitsealises vaates on oluline mitte ainult brigaadide nimeline arv, vaid ka väljaõppinud personali absoluutarv, pädevuste territoriaalne paiknemine, personalireserv ja võime moodustada kiiresti täiendavaid üksusi.

Kooskõla kiirabi arengusuundade, väljaõppe ja kriisivalmidusega

„Kiirabi arengusuunad aastani 2035“ kirjeldavad 2024. aasta tavapärase mudelina kolmeliikmelist kiirabibrigaadi ning toovad kolmeliikmelise brigaadi eelistena välja muu hulgas elustamise, hulgitrauma, töötajate turvalisuse, mitme kannatanuga sündmuste lahendamise, brigaadijuhtide järelkasvu ja personalireservi kriisiolukordadeks. Arengusuunad võimaldavad kaheliikmelisi brigaade, kuid seovad nende kasutamise konkreetsete tingimustega: linnades brigaadide arvu suurendamise vajadusega ning maapiirkondades olukorraga, kus tervishoiutöötajate nappuse tõttu ei ole võimalik kolmeliikmelist koosseisu tagada. Otsustes tuleb arvestada piirkondliku kiirabibrigaadi pidaja sisendiga.

Arengusuunad näevad samal ajal ette tööeelse ja regulaarse täiendõppe nõuete ajakohastamise, pädevuse regulaarse hindamise, kiirabi tegevusjuhendi uuendamise, Häirekeskuse ohuhinnangute ja väljasõiduplaani ajakohastamise ning kriisivalmiduse tugevdamise. Seetõttu vajab eraldi hindamist, kas kavandatava ulatusega brigaadimudeli muutus viiakse ellu alles pärast seda toetavate süsteemide kohandamist ja valideerimist ning kas olemasolevad kriisi- ja riigikaitsealised tegevusplaanid jäävad uue võrgumudeli korral sisuliselt kehtivaks.

I. Teabenõudena taotletavad dokumendid ja jäädvustatud teave

Palume Avaliku teabe seaduse alusel väljastada Kaitseministeeriumi valduses olevad olemasolevad dokumendid ja muu jäädvustatud teave järgmises ulatuses:

- 1.** Sotsiaalministeeriumi, Terviseameti või Tervisekassa poolt Kaitseministeeriumile saadetud pöördumised, esitlused, memod, koosolekukutsed, protokollid või muud materjalid, millega Kaitseministeeriumi on kaasatud 2028. aasta kiirabivõrgu kavandamisse.
- 2.** Dokumendid ja materjalid, milles Kaitseministeeriumile on tutvustatud kavandatavaid põhimõttelisi muudatusi, sealhulgas kaheliikmeliste brigaadide senisest laiemat kasutamist, brigaadide paiknemise ja tööaja muutmist ning haiglaeelse arstliku kompetentsi ümberkorraldamist.
- 3.** Kaitseministeeriumile esitatud kiirabivõrgu mõju- ja riskianalüüsid, simulatsioonide tulemused, stressitested, stsenaariumid või regionaalsed võrgumudelid koos olemasoleva metoodika, lähte-eelduste ja piirkondlike tulemustega.
- 4.** Dokumendid, millest nähtub, kas kavandatavat kiirabivõrku on hinnatud riigi kaitsetegevuse kavast või muudest riigikaitsealsetest planeerimisalustest tulenevate ohustsenaariumide suhtes. Palume mitte avaldada juurdepääsupiiranguga ohustsenaariumide operatiivseid detaile, vaid väljastada olemasolevad juurdepääsupiiranguta hinnangud ning dokumendi olemasolu, kuupäeva, koostaja ja adressaadi andmed ulatuses, milles see on lubatud.

5. Dokumendid, milles on hinnatud masskannatanute olukordi, taristuhäireid, haigla või kiirabibaasi ajutist väljalangemist, naaberpiirkonna ressursi samaaegset hõivatust ning Kaitseväge ja tsiviiltervishoiu samaaegset suurenenud meditsiinilist vajadust.
6. Dokumendid, milles on hinnatud kaheliikmeliste brigaadide osakaalu suurenemise mõju kriisi ajal kasutada oleva väljaõppinud personali absoluutarvule, personalireservile, täiendavate brigaadide moodustamise võimele ja ühe raske patsiendi käsitlemiseks vajalike lisajõudude vajadusele.
7. Dokumendid, milles on hinnatud transpordivõimeliste arstibrigaadide rolli vähendamise või nende asendamise mõju haiglaeelse arstliku kompetentsi reservile, selle territoriaalsele paiknemisele ja sõjaaja tervishoiuvõimele.
8. Dokumendid, millest nähtub, kas Kaitseväge ja tsiviiltervishoiu ühised kriisi-, masskannatanute või meditsiinilise evakuatsiooni plaanid vajavad kavandatava uue kiirabivõrgu või brigaadimudeli tõttu muutmist või on neid juba ümber hinnatud.
9. Kaitseministeeriumi enda kirjalikud hinnangud, riskihinnangud, märkused, ettepanekud, kooskõlastused, sisememod või otsustusmaterjalid, mis puudutavad kavandatavat 2028. aasta kiirabivõrku.
10. Kaitseministeeriumi valduses olev asjakohane kirjavahetus Sotsiaalministeeriumi, Terviseameti, Tervisekassa või Kaitsevägega 2028. aasta kiirabivõrgu riigikaitseliku mõju hindamise ja kaasamise küsimustes.

Kui mõni taotletud dokument ei ole Kaitseministeeriumi valduses, palume seda vastava punkti juures selgelt märkida. Kui teabevaldaja on Kaitseministeeriumile teada, palume teabenõue selles osas edastada pädevale teabevaldajale Avaliku teabe seaduse § 21 kohaselt ning sellest SA Tartu Kiirabi teavitada.

II. Selgitustaotlus Kaitseministeeriumile

Palume Märgekirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seaduse alusel anda Kaitseministeeriumi pädevuse piires sisuline selgitus järgmistele küsimustele:

1. Kas ja millal on Sotsiaalministeerium, Terviseamet või Tervisekassa kaasanud Kaitseministeeriumi 2028. aasta kiirabivõrgu kavandamisse? Palume võimaluse korral kirjeldada kaasamise aega, vormi, ulatust ja käsitletud teemasid.
2. Kas Kaitseministeeriumile on piisava detailsusega tutvustatud kõiki kavandatavaid põhimõttelisi muudatusi, sealhulgas kaheliikmeliste brigaadide senisest laiemat kasutamist, brigaadide paiknemise ja tööaja muutmist ning haiglaeelse arstliku kompetentsi ümberkorraldamist?
3. Kas Kaitseministeeriumile on esitatud piisav mõju- ja riskianalüüs, simulatsioonid või stressitestedid, et hinnata kavandatava võrgu mõju riigikaitsele tervishoiuvõimele? Kui jah, kas Kaitseministeerium on nende põhjal andnud kirjaliku hinnangu, ettepanekud või kooskõlastuse?
4. Kas Kaitseministeeriumi hinnangul peaks enne 2028. aasta kiirabivõrgu ja konkursitingimuste lõplikku kinnitamist olema eraldi hinnatud kavandatava mudeli mõju riigikaitsele ohustenaariumidele, tervishoiuteenuste toimepidevusele ja sõjaaja meditsiinvajadusele?
5. Kas kehtivad riigikaitsele tervishoiu-, kriisi-, masskannatanute ja meditsiinilise evakuatsiooni plaanid ning ressursiarvestused lähtuvad olulises osas praegusest kiirabivõrgust ja valdavalt kolmeliikmeliste brigaadide mudelist? Kui jah, kas kavandatav uus võrgumudel eeldab nende plaanide ja ressursiarvestuste ajakohastamist või uut valideerimist?
6. Kas Kaitseministeeriumi hinnangul tuleb enne kaheliikmeliste brigaadide senisest laiemat rakendamist hinnata mõju väljaõppinud personali koguarvule, personalireservile, täiendavate

brigaadide komplekteerimise võimele, masskannatanute sündmuste lahendamisele ning vajadusele kaasata ühe raske patsiendi käsitusse täiendavaid operatiivressursse?

7. Kas Kaitseministeeriumi hinnangul tuleb eraldi hinnata transpordivõimeliste arstibrigaadide rolli vähendamise võimalikku mõju haiglaeelse arstliku kompetentsi reservile, regionaalsele kättesaadavusele ja sõjaaja tervishoiuvõimele?

8. Kas Kaitseministeerium peab senist kaasamist piisavaks või peab vajalikuks täiendavat riigikaitsealist mõjuanalüüsi ja sisulist koordineerimist Kaitseministeeriumi ning Kaitseväge enne kiirabikonkursi lõplike tingimuste ja tulevase võrgu kinnitamist?

Menetluslik palve

Palume käesoleva pöördumise neid osi, millega taotletakse olemasolevaid dokumente, analüüse, protokolle, kirjavahetust, kooskõlastusi, simulatsioonide või stressitestide tulemusi ja muud jäädvustatud teavet, käsitleda teabenõudena Avaliku teabe seaduse tähenduses. Küsimusi, millele vastamine eeldab Kaitseministeeriumilt professionaalset, sisulist või riigikaitsepoliitilist hinnangut või olemasoleva teabe analüüsimist, palume käsitleda selgitustaotlusena.

Palume teabenõude osa täita Avaliku teabe seaduse §§ 18-21 kohaselt. Selgitustaotlusele palume vastata Märjukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seaduse § 6 kohaselt. Kui mõne dokumendi või selle osa suhtes kehtib juurdepääsupiirang, palume väljastada dokument osas, millele piirang ei laiene, ning märkida väljastamata osa kohta piirangu konkreetne õiguslik alus. Riigikaitsealiselt tundliku teabe puhul ei taotle SA Tartu Kiirabi operatiivsete või salastatud detailide avaldamist.

Kokkuvõte

SA Tartu Kiirabi eesmärk on aru saada, kas rahuaja kättesaadavuse parandamiseks kavandatav võrgumudel säilitab vähemalt samaväärse võimekuse olukorras, kus tervishoiusüsteem peab toimima ulatusliku kriisi või riigikaitsealise olukorra tingimustes. Kiirabivõrgu muutmisel tuleb seetõttu hinnata mitte ainult keskmist kasutuskooormust, vaid ka reservi, pädevuste olemasolu, regionaalset autonoomset võimekust ning süsteemi suutlikkust taluda samaaegset koormuse kasvu ja ressursside väljalangemist.

Peame põhjendatuks, et enne kiirabikonkursi lõplike tingimuste ja 2028. aasta võrgu kinnitamist oleks selgelt dokumenteeritud, milline riigikaitsealine mõjuanalüüs on tehtud, milliste ohustsenaariumide kategooriatega on arvestatud, kuidas muutub väljaõppinud personali ja kriisireservi suurus ning milline on Kaitseministeeriumi hinnang kavandatava süsteemi toimepidevusele.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Lauri Kõrgvee
juhatuse liige

Viited ja õiguslik alus

1. Tervishoiuteenuste korraldamise seadus, eelkõige § 17 lg 1¹ ja lg 2 ning § 58¹. Riigi Teataja: <https://www.riigiteataja.ee/akt/128042026012>
2. Sotsiaalministri 06.11.2020 määrus nr 46 „Kiirabi, statsionaarse eriarstiabi ja perearstiabi osutajate ülesanded hädaolukorraks ja riigikaitseks valmistumisel ning valmisoleku tasemed ja sisu ...“. Riigi Teataja: <https://www.riigiteataja.ee/akt/104102024006>
3. Sotsiaalministeerium. „Kiirabi arengusuunad aastani 2035“, 2025. https://www.sm.ee/sites/default/files/documents/2025-07/Kiirabi%20arengusuunad%20aastani%202035_3.pdf
4. Avaliku teabe seadus, eelkõige §§ 18-21 ja § 38 lg 2. Riigi Teataja: <https://www.riigiteataja.ee/akt/106032026003>
5. Märgekirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seadus, eelkõige § 6. Riigi Teataja: <https://www.riigiteataja.ee/akt/118122024006>
6. SA Tartu Kiirabi 23.09.2026 teabenõue ja selgitustaotlus Kaitseväge peaarstile nr 7.8-1/252.